

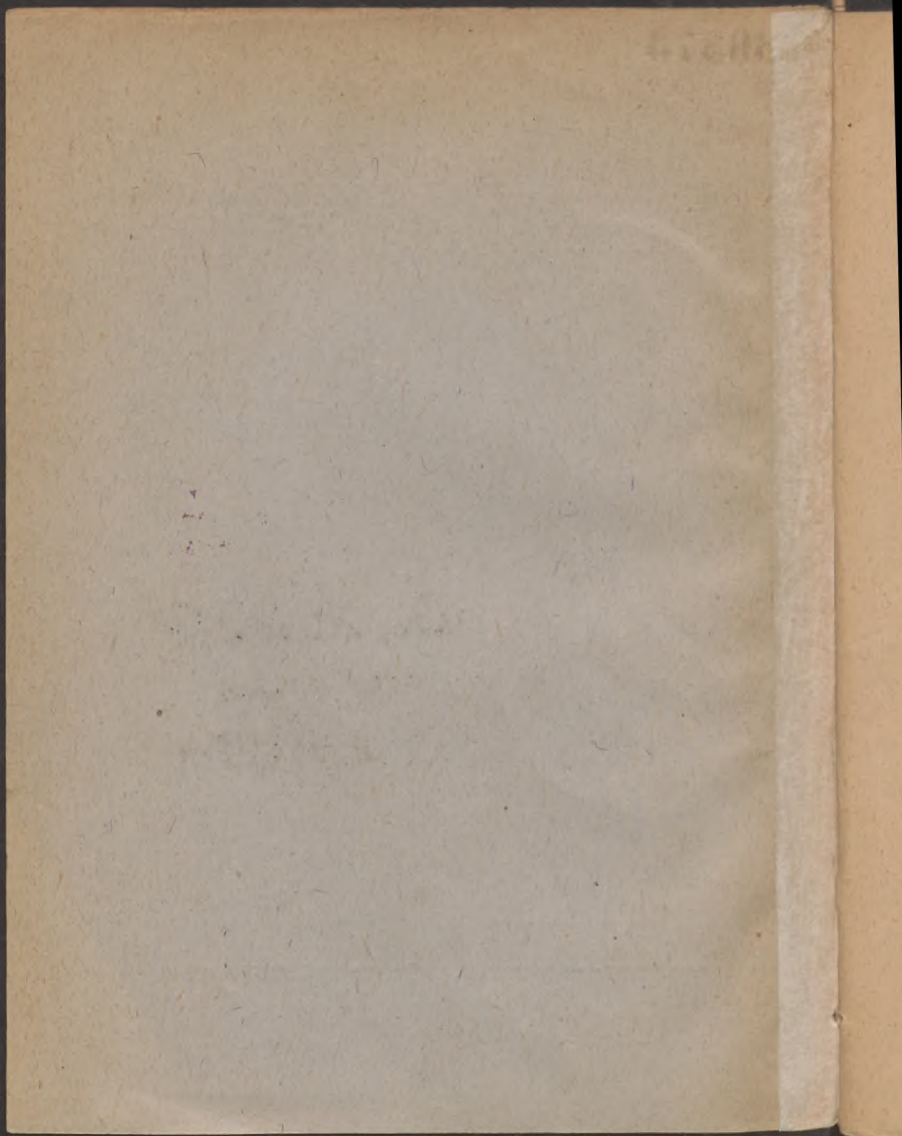
139.373

139373

DUPLICAT

Az olasz középiskolai reform

Írta: Dr. Mester János

Az olasz középiskolai reform

Átadva: O. Sz. K.-nok
35.568-1940. IV. számú
V. K. M. rend. alapján.

BIBL. UNIV. CLUJ

4282 - 5. XII. 1935

EXEMPLAR LEGAL

Irta: Dr. Mester János

3
2
1
1
1

Don-...
...VI...
...

139373

ORSZ. SZÉCHENYI-KÖNYVTÁR
Növedéknapló
184 év 1899 SZ.

„Vasárnap“ nyomdai műintézet Arad 1935.

A pedagógia történetében mindig nagy kérdés volt, mi tartozik a középiskolai oktatás keretébe? Mi az, ami legértékesebb egy-egy nemzet művelődésében; mi az, amit a kor felfogása szerint a művelt embernek tudnia kell. A régi görög felfogás lenézte a gyakorlati irányú tudást, még a festő, a szobrász sem volt igazi úri ember a szofisták szemében, mert kenyereit is keresett az ecseffel és a vésővel. A keresztény korban nagyobb a munkának, a jól betöltött hivatásnak a becsülete, de a görög eszmény ennek dacára előtérben áll a különböző korok hite szerinti módosulással.

A XIX. század folyamán az alakuló Olaszországban arról folyt a vita, vajjon mindjárt a középfokú oktatás kezdetén el kell-e választani az általános műveltséget nyújtó középiskolákat a hivatásra képesítő oktatástól vagy pedig legyen még az elemi iskolák után is néhány osztály közös minden továbbtanuló számára.

Gr. Casati Gábornak 1859-ben kiadott és félszázadon át érvényben levő törvénye elvben kezdettől fogva teljesen elválasztja egymástól a két különböző irányú iskolát. Egyik a klaszikus irányú gimnázium és liceum, melynek az a főhivatása, hogy egyetemre készítsen elő és természetesen lezárása a doktorátus. A má-

sikat, a gyakorlati irányt képviselik az u. n. technikai iskolák (istituto tecnico e scuole tecniche), mely kellő általános és szakműveltséget nyújt azoknak az ifjaknak, akik ipari és kereskedelmi pályákra készülnek.

A pontos elméleti elgondolás dacára sem sikerült a részletes fogalmazás, még kevésbé a gyakorlati megvalósítás, mert a két irány erősen keveredett egymással. A klasszikus gimnázium megőrizte eredeti típusát, de a technikai iskolák mindig jobban arra törekedtek, hogy egyetemre és főiskolákra képesítsék és jogosítsák tanulóikat. Nagy hiba volt az is, hogy a legjellegzetesebb középfokú hivatásra előkészítő iskolát: a tanítóképzőt Casati az elemi iskolához csatolta s ennek magasabb tagozataként szerepelt.

A belső ellentmondások érthetővé teszik, hogy az életbelépés után pár évre már szükségét érzik a törvény megújításának. A szükség átérzését leginkább az mutatja, hogy ötven év alatt 19-szer próbálkoztak meg az átdolgozással. De Rayneri halála után nem akadt elméleti pedagógus, Berti után erőskezü miniszter, aki a mindig égetőbbé váló reformot a szavalni szerető liberális parlamentekben keresztül tudta volna vinni, még Croce Benedek kísérlete is csütörtököt mondott. Ha a nemzet nem akart elmaradni a világtól, hatalmi szóval kellett döntenie tanügyi téren. Ilyen módon jött létre már a Casati-törvény is, átépítése sem sikerült másképpen, csak az uralomra került fasiszta párt erélyével.

Gentile, az első népnevelési miniszter mindenek előtt bátran leszögezte a félszázadon át halmozódó hiányokat. A gimnázium-liceumot túlszűfolták kétféleképp...: modern szek-

ció címen modern nyelvi és természettudományos ágazatot állítottak fel s a rendes osztályok mellé kisegítő, ideiglenes osztályokat (classi aggiunte) engedélyeztek. Ezekben a különböző intézetek tanárai bármilyen tárgyból mindenholn összeseregleg tanulókat vezettek vagy inkább csak vizsgára előkészítettek. A liceum nélküli gimnáziumok pedig tanítói tanfolyamokat szerveztek, melyek segítségével – csak úgy mellékesen – tanítói képesítést is nyújtottak. Ez a felületesség és zavaros helyzet magával hozta, hogy a középiskolák mindig gépiesebbé váltak és alacsonyabb színvonalra süllyedtek.

Az égetően szükséges reformnál (R. D. 6, V. 1923. n. 1054.) Gentile a cél-gondolatból indult ki: „A középfokú oktatás célja, hogy magasabb általános műveltséget nyújtson és a főiskolákra, egyetemekre előkészítsen, amiértis ezeket el kell zárni a tehetségtelenek elől, velük kell megteremteni a szellemi arisztokráciát, ezt a születési és a pénz-arisztokrácia fölé emelni.“ Célja elérésére 1. visszaállította a humanisztikus gimnázium tiszta típusát, törölte a kisegítő osztályokat és az u. n. modern szekciókat, kevesebbítette a liceumok nélküli alsó gimnáziumok számát, törölte a tanítói tanfolyamokat és rendes tanítóképzőket állított fel.

2. A sokágú technikai intézet helyett négyéves szaktudományos liceumot (liceo scientifico) szervezett s az eddigi ágazatok tárgyaiat szakiskolákba utalta.

3. Az alsófokú hároméves technikai iskola helyére négyéves alsó tagozatot állított, mint előkészületet reáliskolák és tanítóképzők számára. Az eddigi alsófokú iskolákat kiegészítő

iskolává (polgári iskolává) alakította át. Ez azonban már az 1928-iki törvény szerint előkészítő iskolává alakult át.

4. Külön leányliceumot is állított fel, mely a mi felső leányiskola típusunknak felelt meg. Nem adott diplomát, nem képezett semmilyen pályára sem s ezért a mai viszonyok között nem volt életképes, meg is szűnt végleg az 1927–28. tanévben. Ettől az időtől kezdve a külön leányközépiskolák közül csak a tanítóképző intézetek maradtak fenn.

Az iskolák belső szellemének javítására a következő intézkedésektől várt eredményt:

1.) A tanári testületnek erősen lelkére kötötte, hogy jobban meg kell válogatni a tanulókat s ezáltal apasztni a létszámot.

2.) Legyen gondjuk arra, hogy a középiskola necsak levizsgáztató tanfolyammá, hanem igazi nevelő iskolává alakuljon.

3.) Ezért javította a tanári testület jövedelmét, de egyszersmind megkivánta tőlük a nagyobb készülséget, melyről már a segédtanári állásra pályázat alkalmával bizonyosságot kell tenniök. Háromévi próbaidő, minősítés után következik csak a véglegesítés. A kiváló tanárok számára tiszteletbeli státust állított fel (ruolo d'onore), akik soronkívül lépnek elő s egyelőre ezekből választják az igazgatókat és főigazgatókat s ha majd az új fasiszta nemzedék felnő, minden nagyobb intézetek tanári testületét.

4.) Megjavította a túlzásúlt tantervet azáltal, hogy csak irányelveket adott s ezek részletes megvalósítását az intézetre, illetőleg a szaktanárookra bízta s lelkükre kötötte, hogy mindig szemük előtt tartsák a nemzeti kultúra lényegét. Ezen a tanterven a tapasztalatok

alapján majd minden esztendőben eszközölnék kisebb-nagyobb változást.

5.) A szakok szerinti képzés a szaktanár-oktatás hátrányait próbálja elkerülni azzal, hogy a rokon tárgyak előadását egy osztályban egy tanárra bizza. Pl. az alsógimnázium 3 évében egy tanár tanítja 3 éven át a latint, az olaszt, a történelmet és földrajzot; a felső osztályokban (nálunk 4-5 o.) ehhez hozzájárul még a görög nyelv. Mind a 8 éven át felmenő rendszerrel egy tanár tanítja a számtant és fizikát.

6.) Minden intézkedése próbaköve és kezdetről fogva vezető eszméje az államvizsgák rendszere. Ezek a tanár személyétől elválasztják a bírót s a gyermek kezdetről fogva nem ellenséget, hanem jóbarátot lát tanárában, aki őt segíti az életreszóló nehéz vizsgák letételében.

Ezeket a kemény intézkedéseket azért látja szükségesnek, mert „nagyon sok a felesleges, s állására rá nem termett tisztviselő, de igen kevés a jó iparosunk, kereskedőnk és kisebb alkalmazottunk, akik nemzeti hagyományt tudnának teremteni s jobb szellemet bevinni minden életpálya betöltésébe.” Az ipari és szakiskolai felvételeknél semmiféle korlátozás nincs.*)

A középfokú oktatás tehát három iskola-típusban és az ide számított tanítóképzőkben folyik. Ez a három: a gimnázium-liceum, 2.) a szaktudományos liceum (liceo scientifico), 3.) a technikai intézet és iskola (istituto tecnico.)

Legelterjedtebb iskolafaj a klasszikus humanisztikus középiskola, az öfosztályú gimnázium.

*) Gentile: Il fascismo al governo della scuola. 248. lap.

zium és a háromosztályú liceum. Az I. osztályba felvételt nyer az a tanuló, aki 9. évét betöltötte és a felvételi vizsgát sikeresen letette. A liceumba szintén állami felvételvizsgálattal lehet jutni. A liceum után következik a szintén államilag szervezett érettségi, mely jogosít minden főiskolára s az egyetem minden karára.

A klasszikus középiskola két tagozata az öt osztályú gimnázium és a három osztályú liceum. A gimnáziumi órakeret tantárgyai a következők: olasz nyelv: 7, 7, 7, 5, 5; latin nyelv: 8, 7, 7, 6, 6; görög nyelv: -, -, -, 4, 4; idegen nyelvek: -, 3, 4, 4, 4; történelem, földrajz: 5, 5, 4, 3, 3; az ötödik osztály után felvételi vizsgával kerülnek a tanulók a liceumba amelynek tárgyai olasz nyelv és irodalom: 4, 4, 3; latin nyelv és irodalom: 4, 4, 3; görög: 4, 4, 3; történelem; 3, 3, 3; bölcsélet és gazdaságpolitika: 3, 3, 3; mennyiségtan, fizika: 4, 4, 5; természetrajz, vegytan, földrajz, 3, 2, 3; művészettörténelem: -, 2, 2.

A hittan mindakét tagozatban különként szerepel heti egy órában. A mi tantervünktől lényeges eltérés mutatkozik a bölcsélet és nemzetgazdaságtan intenzív tanításában és a művészettörténeti órákban.

Második típus a szaktudományos liceum (liceo scientifico), a középiskolának felső tagozata, melybe felvehető az, aki négy gimnáziumot, vagy alsófokú technikai iskolát végzett és a felvételi vizsgát sikeresen letette. A IV. osztály elvégzése után következik az érettségi, mellyel a jog, filozófia és irodalom kivételével az egyetem minden karára és minden főiskolára be lehet iratkozni.

Órakerve négy osztályra elosztva a következő: olasz nyelv és irodalom: 4, 4, 3, 3 óra

osztályonként; latin nyelv és irodalom: 4, 4, 4, 4; idegen nyelv: 4, 4, 3, 3; történelem 3, 2, 2, 2; bölcsélet és gazdaságtan: 0, 0, 4, 4; mennyiség- és fizika: 5, 5, 6, 6; természetrajz, vegytan, földrajz: 3, 3, 2, 2; rajz: 3, 2, 2, 2.

A középiskola harmadik fájának számít az inkább szakiskola jellegű műszaki intézet istituto tecnico. Az új törvény ennek is pontosabban kitűzi a célját. „Azelőtt kénytelen volt két úrnak szolgálni, egyetemre készített elő, és ipari kereskedelmi hivatásra képezett ki. Most a népiskola magasabb osztályai készítene elő kisipari, kereskedelmi pályára, a műszaki intézet alsó tagozata pedig a latin nyelv bevonásával felső műveltséget nyújt.”

Az alsó tagozat tárgyai olasz nyelv: 7, 6, 6, 5; latin nyelv: 7, 7, 6, 6; történelem, földrajz: 4, 4, 2, 2; mennyiség- és fizika: 2, 2, 4, 4; idegen nyelvek: -, 4, 4, 4; rajz: 4, 2, 2, 2; gyorsírás: -, -, 1, 2.

A felső tagozat ketté ágazik: 1. kereskedelmi könyvviteli szakra 2. földmérési pályára készít elő.

1. Nagykereskedelmi pályára készít elő Sezione di Commercio e Ragioneria. Ennek tárgyai: mennyiség- és fizika: 6, 5, -, -; olasz irodalom: 5, 5, -, -; az első idegen nyelv: 2, 2, -, -; második idegen nyelv: -, 6, 5, 4; történelem: 5, 5, -, -; természetrajz, földrajz: 3, 2, 2, 2; szám- és könyvvitel: -, -, 8, 8; jogi ismeretek: -, -, 7, 5; nemzetgazdaságtan: -, -, 2, 4; statisztika és pénzügytan: -, -, 4, 4; áruismereti vegytan: -, - 3, -; szépírás: 2, -, -, -.

2. A második tagozat a földmérői és földmérési szakértő pályára képesít, tárgyai olasz nyelv és irodalom: 5, 5, -, -; történelem: -;

-, 5, 5; természetrajz, földrajz: 3, 3, 2, -; mezőgazdaságtan: -, -, 4, 2; mezőgazdasági könyvvitel: -, -, -, 2; becsléstan: -, -, -, 4; vegytan: -, 3, 3, 3; mezeti ipari technológia: -, -, -, 2; rajz: 4, -, -, -; építési szerkezettan és rajz: -, 2, 7, 6; helyrajz: -, -, 8, 8; mezőgazdasági főrvényhozás: -, -, 2, -.

A középiskolai reform legsikeresebb intézkedésének tartja Gentile az u. n. mellékosztályok (magan osztályok) beszüntetését és az érettségi államvizsgát.

A mellékosztályok sok visszaélésre adtak alkalmat, tehetségtelen jövő-menő tanulóikkal s különböző intézetekhez tartozó tanáraikkal. Elterjedtségükre jellemző, hogy a megszüntetésük ellen tiltakozó levelek és ívek tízezer számra érkeztek a miniszteriumba. Gentile szerint minden más kormány engedett volna ennek a rohamnak, Mussolini azonban és Gentile hajthafatlanok maradtak.

Az érettségi új rendje annyira bevált, hogy a fiz év utáni kritika is egyhangulag elismeri a helyességét, csak egyes hiányok orvoslását kéri. Ez az államvizsga a középiskolai oktatás végső célja, melyre a kis olasz diák már gimnáziumi életének első napjától fogva készül. Szemében a tanár nem ellenség, akinek óráin a feleleteket ki lehet számítani és csak félig-meddig kell készülni, hanem kezdettől fogva jóbarát és segítőtárs arra, hogy majd a nagy feladatnak megfeleljen.

A jelenlegi olasz vizsgarendszer. Alapgon dolata: az iskola tanít és nevel s ezért nem vizsgálta; az állam viszont nem tanít, de vizsgálta, mert a maga szerveivel ő tudja a legjobban eldönteni, mi teszi polgárait alkalmassá a mostani kultúrában az élethivatás

beföltésére. Tanár és tanítvány küzdjön válllvetve a közös cél elérésére, t. i. arra, hogy a jelöltek idegen szakemberek előtt is sikerrel állják meg a helyüket. Amint az egész új iskolarendszer, a vizsgák is küzdenek a pedantéria és az emlékezet túlterhelése ellen, mert elsősorban a formális nevelés eredményét: az értelem és akarat kiművelését és életpályára alkalmasságát iparkodnak megállapítani. Világos logikus gondolkodást, szövegek és tételek gyors megítélését s a megalkotott véleménynek szabatos, szép nyelven történő előadását kívánják meg. Az előadás szépségét és hatásosságát külön figyelik a vizsgálókat és külön osztályozzák. Figyelembe veszik ugyan, hogy a vizsgázó lelkiállapota különleges, de azért megkívánják tőle az öntudatosságot és kifinomult ízlést. Mivel a kiművelt képességeket vizsgálják, nempedig betanult emlékezetű anyagot mondatnak fel, ezért a vizsga menetében egyik főszabály, hogy a kérdésés ne legyen ugrásszerű; ne erőltesse túl a jelöltet. Egy tételnek, egy szerzőnek alapos megbeszéléséből következtetni kell arra, hogy a jelölt a többi anyagból is ilyen alaposan elkészült. Ez annyival inkább kifűnik, mert a jelölt nem leckét mond fel, hanem eszmecserét folytat a vizsgázó tanárral. A tanárnak is ügyelnie kell, hogy kérdései világosak legyenek és logikai rendben következzenek egymás után. Programmi di esami. Roma, 1933. 6-10. 1.-

Két fűtípust különböztethetűnk meg, fűlvételi vizsgát és elbocsátó államvizsgát. (Esame di ammissione, abilitazione, maturità.) Ezenkívűl van még alkalmassági és javító vizsga (idoneità, promozione). Fűlvételi vizsgát kell tenni az

elemi iskolák III. V. VII. osztálya után. Ezek sikeres leféréle következő osztályba fellépésre jogosít. Fölvételi vizsga kötelező az elemi iskolából bármely középfoku iskolákba felvételt kéró tanuló számára. Középiszkolákban pedig az alsó tagozatból felvételi vizsga úján lehet átlépni a felső tagozatba. Pld. az alsó gimnáziumból a felsőbe (nálunk a harmadik osztályból a negyedikbe,) a gimnáziumból a liceumba, vagy a tanítóképző alsó tagozatából a felső képzőbe. A felvételi vizsgát alkalmasságinak nevezik, ha nem az első osztályra kéri a tanuló, vagy pedig kora miatt osztályt ugor-ni szándékozik.

Elbocsátó államvizsgát kívánnak a VIII-ik elemi után. A liceumok végzése után érettségi (esame di maturità) tesznek, a szakiskolákban és tanítóképzőben pedig képesítő vizsgát (esame d' abilitazione).

A vizsgáló bizottságok: Az első osztályba felvételnél a vizsgáló bizottságot alkotják az első és második osztályban tanító tanárok és egy elemi iskolai tanító. Az alkalmassági vizsgán az elérni kívánt osztály tanárai s az előbbi osztály irodalom tanára s oly tárgyak tanárai, melyek a felső osztályokban nincsenek meg.

A képesítő és érettségi vizsgálatokon az elnök egyetemi tanár, alelnök egy középiskolai igazgató, tagok: négy felső középiskolai szaktanár. Minden tanár más városba megy vizsgáztatni s a tanulónak arra kell készülnie, hogy teljesen idegen bizottság dönt jövendője fölött. Egy tantestület tagjai nem kerülhetnek egy helyre. A beosztást mindenki csak közvetlen elutazása előtt kapja, közvetlenül a miniszteriumból. A rendszerint legkönnyebben pél-

dán lehet bemutatni. Tagliavini budapesti professzor nyolc éven át már nyolc helyen elnökölt, utoljára 1934-ben Bolzánóban. A bizottság alelnöke Ferrarából, négy tanár tagja közül a latin szakos Milanóból, a hisztorikus-filozofus Forliból, a matematikus Udineből, a természetrajz, földrajz szakos Triesztből kerültek össze. A bizottság tagjai évenként változnak. Az államnak évente belekerül 8–9 millió lirába a tanárok útiköltsége és napidíja, de megéri, mert a jelenkornak lehető legigazságosabb, legelfogulatlanabb eljárását teszi lehetővé. A bizottság előtt nem vizsgálhat olyan tanuló, aki a bizottság valamely tagjával másod-harmadfokú rokonságban van.

Tíz évi gyakorlat alatt több panasz merül fel. A bizottság nem egyenlően szigorú tanárokból kerül össze. Rövid az időköz a tanítás befejezése és az érettségi között. Az érettségi tárgyak nagy száma miatt a tanuló egyikből sem tud az új rendszer céljának megfelelően elmélyedni. Ezért legsürgősebbnek tartják az emlékezetű anyag csökkentését, ami az eredeti javaslatban benne is volt. Kifogások nem érintik az intézmény lényegét és Gentile megelégedetten tekinthet vissza alkotására, mert az államvizsgák segítségével egészen átalakította az olasz ifjúság szellemét. A tanulók nem keresik a kötelesség alól való kibúvást, hanem hálásan fogadják tanáraik minden szavát és útmutatását, de a tanár, főleg az igazgatók sorsa is függ a vizsgálat eredményétől, mert könnyen áthelyezik, vagy le is fokozzák az olyan igazgatót, akinek intézetében gyarló az eredmény.

A bizottság osztályozási módja eltérő a mienktől. Minden tagjának 10 pont adására van

joga. A bukás öt pontnál kezdődik, de nagy tudatflanságot, a tehetség hiányát kevesebb ponttal is lehet osztályozni. Az ilyen lefokozott tanulók ismétlésre sem bocsáthatók. Arra, hogy valaki javítóvizsgát tehessen, 60%-os eredményt kell elérnie. Az általános osztályzatot az egyes tárgyak eredményének középértéke adja meg. Ezeket rangsorba állítva, megkapják az első, második eminens stb. fokozatot a pontok és a % szerint.

Az írásbeli dolgozatokat a jelöltek név nélkül, számmal vagy jelíges levéllel ellátva adják be s az idegen tanár nem is sejti, hogy kinek a dolgozatát javítja. A legelterjedtebb típusnak a klasszikus líceumnak előírása szerint pld. az olasz irodalomból az írásbeli hat órahosszat tarthat, kétféle tétellel, amif a miniszterium a vizsga előtti napon küld szét az egész országba. Egyik tétel a szóbeli vizsga anyagából kijelölt valamelyik nagy eseménynek vagy nagy személyiségnek jellemzése és értékelése; a másik valamely költeménynek vagy prózaolvasmánynak elmélyedő jellemzése.

A szóbelin meghívánják két nagyobb szerző részletes méltatását azok közül, akiket a jelölt az előírásoknak megfelelően választott és a bizottságnak előterjesztett. Feleletében meg kell mutatnia képességét arra, hogy bele tudja magát élni az író lelki világába és megvannak ehhez szükséges történelmi, irodalmi, művelődési, esztetikai ismeretei. Ezenfelül be kell számolnia saját élményéről is, hogyan talál ösz-szeköttetést a költő és saját lelkivilága között. A többi tárgynál is meghívánják a dolgok lényegének, hatásának és a mi számunkra való jelentőségének felismerését.

A filozófiából és a nemzetgazdaságtanból

is kell vizsgát tenni. A jelöltnek igazolnia kell, hogy olvasmány és tanulmány alapján alaposan ismer négy filozófiai munkát; kettőt a régi, kettőt az új korból és ezek közül egyik elméleti, a másik erkölcsi tartalmú. Az új korból választhat pl. Kant három kritikájának bő szemelvényei vagy a Prolegomena között. További szerzők Fichte, Hegel, Schopenhauer, Rosmini, Gioberti, Bouffroux, Bergson, Blondel sfb. Amint a költészetben és a történelemben, a művésznek át kell színte élnie a kornak érzéseit, hasonlóképpen itt is azt kívánják, hogy a tanulók ráésszméljenek a gondolkodók most is élő gondolataira.

A nemzetgazdaságtanból vagy politikai-gazdaságtanból (economia politica) a tételek szintén igen gyakorlatiak. Pénz, hitel, világkereskedelem, az olasz állam viszonya a katolikus egyházhoz, az olasz alkotmánytan alapvonalai sfb. A földrajzból az olasz ipar, kereskedelem, népesség, gyarmatok fejlődése a világháború után. A művészettörténelem is érettségi tárgy, a modern nyelvek azonban nem, mert ezeket az alsó gimnáziumban tanulták. A tudományos liceumban viszont ezek is fontos tárgyak. A vizsgálatok szigorát és komolyságát elárulja az eredmények statisztikája. A klasszikus liceum érettségijén sikerrel vizsgázott 65%, tudományos liceumban 60.7%, a technikai intézetek első kereskedelmi ágazatában 72%, a földmérők közül 69%. A tanítóképesítőn 68%-os az eredmény. (1931–32-ik tanévben.) Ez a vizsgarendszer nemcsak a gyakorlati életben vált be eddig is, hanem a legmodernebb pedagógiai gondolkodásnak is becsületére válik.

Az egész középiskolai reformot jellemzi az erősebb humanisztikus irány, a tanár szabadsága és nagy felelőssége, a tananyag, tanmenet megválasztásában, a tanulók erősebb kiválasztása a különböző vizsgálatokkal.

Ministero dell' educazione kiadványai :

Programmi di esame per gli istituti medii d'istruzione classica, scientifica e magistrale. Roma, 1933.

Programmi per i corsi di coltura militare nelle scuole secondarie e superiori del regno. Roma 1934.

Programmi per i concorsi a cattedre di regi istituti medii d'istruzione e per l'abilitazione all'esercizio professionale dell'insegnamento medio. Roma 1932.

Istruzioni sulla azione didattica relative ai vigenti programmi ed orari degli istituti medii di istruzione. Roma 1931.

Regolamento per i convitti nazionali. Roma, 1933.

Gabinetti scientifici dei licei classici... Locali, arredamento, materiale didattico ed esperienze da lezione. Roma. 1935.

Tanügyi reformok irodalma :

A régebbi törvényhozásról kimerítően tárgyal :

Ceci: La relazione della Commissione reale per il riordinamento degli studi superiori, I. Roma. 1914.

Az újabb törvényhozást ismertetik a következők: Annali dell'istruzione elementare. (Megj. kéthavonként) első öt évfolyam Rómában, a hatodik Firenzében.

Annali della pubblicaistruzione. (Közép és felsőfokú oktatással foglalkozik). Roma 1924-26.

Annali dell'istruzione media. Firenze. 1926-32.

L'istruzione nautica in Italia. Roma. 1931.

Notizie sull'istruzione agraria media in Italia. Roma. 1930.

L'insegnamento commerciale medio in Italia. Roma. 1930.

L'istruzione industriale in Italia. Roma. 1930.

D'Lupi: La riforma Genfile e la nuova anima della scuola. Milano. 1924.

L. Severi e G. Sangiorgio: Manuale di legislazione sull'istruzione media. A tudományos és kulturális intézm. ismertetik 1925-ig (Paravia cég). Torino. s. d.

S. Pivano: Annuario degli istituti scientifici italiani. Bologna - Roma. 1919-20.

A Tudományos kutatások nemzeti Tanácsának kiadványai:

Enfi culturali italiani. Bologna 1929. 2. kiad. Roma 1931-32. 3 kötetben.

Istituti e laboratori scientifici italiani. Bologna 1928. 2. kiadás Roma 1931-32. 3 kötet.

Periodici italiani scientifici e tecnici e di cultura generale 3. kiad. Roma 1931.

Ovodák és gyermekmenhelyek.

G. Gentile: Preliminari allo studio del fanciullo. Milano. 2. 1929.

E. Codignola: Il problema dell' educazione prescolastica. La nouva scuola italiana, 1927-28. 12-17

G. Vidari: L'educazione dell' infanzia in Italia dall' Aporti a noi. Milano. 1927.

A. Gambaro: I due apostoli degli asili infantili in Italia. Levana, 1927-28.

G. Lombardo-Radice: Il metodo Italiano nella educazione infantile. Roma. 1927.

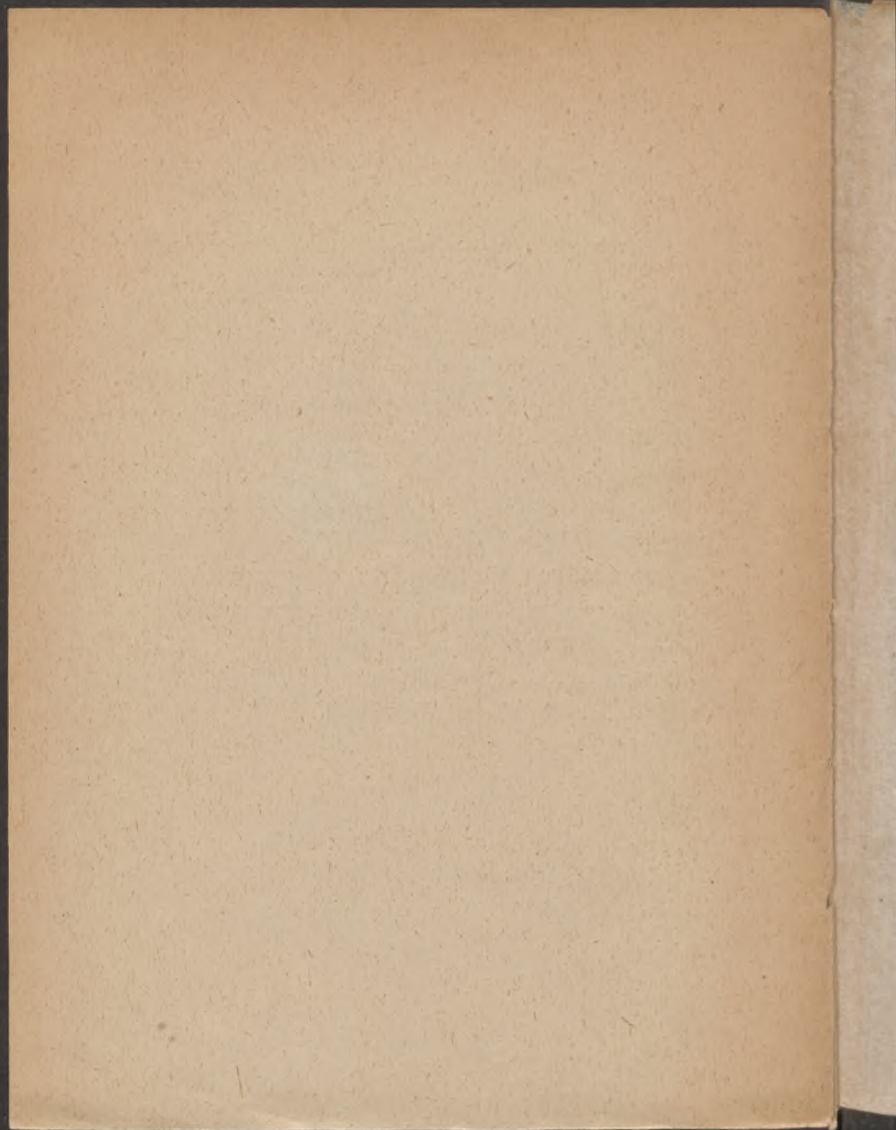
Folyóiratok: Pro infanzia. L'Idea Montessori.
La voce delle maestre d'asilo.

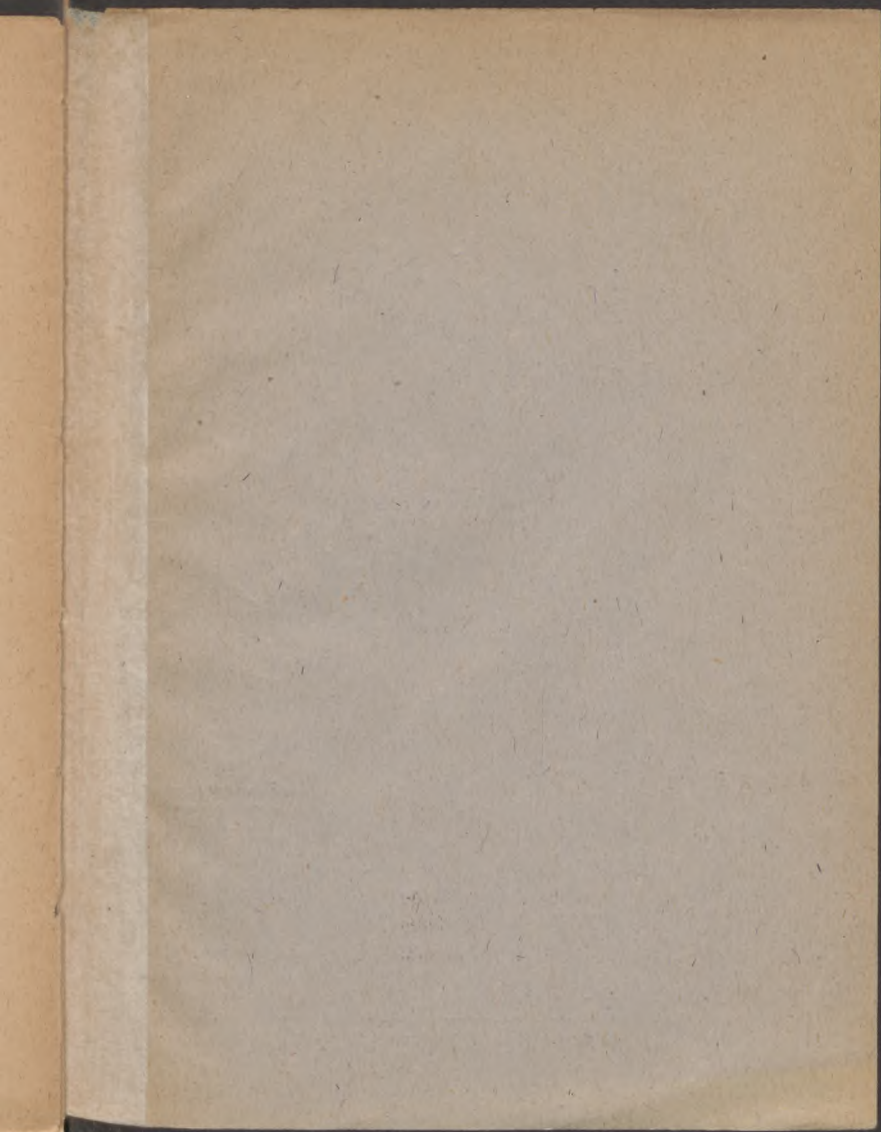

Tartalom

A Casati féle középiskolai reform	3
Gentile reformjának alapeszméi	4
A humanisztikus gimnázium visszaállítása	5
Szaktudományi liceum	5
Technikai intézet	5
Tanulók szelekciója	6
Irányelvet fanterv	6
A humanisztikus középiskola órabeosztása	7
A szaktudományi liceum órabeosztása	8
A technikai intézet órabeosztása	9
A jelenlegi olasz vizsgarendszer	10
Írásbeli és szóbeli vizsgák tételei	14
Irodalom	16

ÁRA
12
FILLÉR

Atadva: O. Sz. K.-nek
35.568-1940. IV számú
V. K. M. rend. alapján.

Tipografia „Vasárnap” nyomda Arad

